

VERKIEZINGSPROGRAMMA WATER NATUURLIJK RIVIERENLAND 2023–2027

Van groen word je gelukkig. Want groen is belangrijk voor mens, dier en planeet.
Denk groen. Stem Groen. Stem Water Natuurlijk.

Voorwoord	3
Water? Natuurlijk!	4
De maatschappelijke opgaven zijn groot	4
Omdat je voor NATUUR kiest!	5
Wij integreren waterbeheer in steden en dorpen	5
Wij bevorderen toekomstbestendige landbouw met gesloten kringlopen in balans met natuur	5
Wij pakken bodemdaling en CO ₂ -uitstoot veenweidegebieden integraal aan	5
We zorgen voor ondiepere waterplassen met schone grond	5
We genieten van schone rivieren en plassen	6
We behouden het cultuurlandschap	6
We zien bodem en water als fundament voor de ruimtelijke ordening	6
We combineren veiligheid met meer natuur en ruimtelijke kwaliteit	6
Wat gaan we doen?	7
Omdat je voor KLIMAAT kiest!	8
We zorgen voor een waterveilig Rivierenland met bloemrijke, robuuste dijken	8
We zorgen voor natuurlijke waterveiligheid	8
Wij zorgen voor een goed werkend watersysteem in de stad	8
We gaan klimaatverandering te lijf	8
Van afvalwater maken we grondstof en energie	9
We verminderen uitstoot broeikasgas uit veenweidegebied	9
Het waterschap wordt een voorloper qua duurzame bedrijfsvoering	9
Wat gaan we doen?	9
Omdat je voor EERLIJK kiest!	11
We zorgen voor een betaalbaar en sociaal systeem waarbij de vervuiler betaalt	11
Het waterschap is er voor al haar inwoners	11
We maken gebruik van de nieuwste inzichten	11
Wat gaan we doen?	11
Water Natuurlijk Rivierenland kort samengevat	12
Daarom Water Natuurlijk!	12

VOORWOORD

Veranderingen van het klimaat worden steeds zichtbaarder. Waar de Maas in de zomer van 2021 een nieuwe recordhoogte bereikte vanwege extreme neerslag in Limburg en de Ardennen, was het waterpeil van de Rijn in 2022 lager dan ooit. De kennis en technologie waarmee we ons al eeuwen weren tegen het water om droge voeten te houden, mogen we nu gebruiken om te leren omgaan met droogte. Daarbij staat ook de waterkwaliteit onder druk. Denk daarbij aan vermesting met blauwalg als gevolg, aan verontreiniging met bestrijdingsmiddelen, PFAS en andere stoffen, en aan vissterfte. Dit alles vraagt om een nieuwe aanpak waarbij we meer mét de natuur mee gaan werken.

De uitdagingen die voor ons liggen zijn groot en het waterschap kan hierin het verschil maken. Met een meer natuurlijke aanpak bieden we ruimte aan het water. Zo kunnen we extreme neerslag opvangen, droogte voorkomen, soortenrijkdom vergroten en waterkwaliteit verbeteren. Dit versterkt ook onze natuur, zowel in de stad als op het platteland. Het waterschap geeft zelf het goede voorbeeld door meer energie te produceren dan te gebruiken. We blijven investeren in bloemrijke, robuuste dijken langs onze rivieren. En het waterschap zet zijn expertise rondom water en bodem in voor een klimaatbestendige inrichting van stad en platteland. Het waterschap zoekt naar en werkt aan duurzame oplossingen en doet dat samen met inwoners van Rivierenland.

In dit programma lees je de keuzes die Water Natuurlijk maakt. Hoe wij ervoor willen zorgen dat het waterschap er niet alleen is voor de belangen van boeren en bedrijven, maar ook zorgt voor natuur, landschap en recreatie. En daarmee voor alle inwoners van Rivierenland. Kies jij voor Water Natuurlijk? Dan maak je met ons het verschil!

Patricia de Cocq
Lijsttrekker Water Natuurlijk Rivierenland

WATER? NATUURLIJK!

De maatschappelijke opgaven zijn groot

Water Natuurlijk werkt aan Nederland met schoon en gezond water. Een land waarin mensen nu en later veilig kunnen wonen en genieten van water. Met landschappen waarin de natuur floreert en groene steden waar je prettig kunt wonen. Een land waarin landbouw en industrie een plek hebben en ondernemers duurzaam werken. En waar voldoende schoon (drink)water is voor iedereen.

Om dit te kunnen bereiken en behouden moet er veel gebeuren. Het klimaat verandert steeds sneller waardoor er meer heftige regenbuien vallen, het vaker droog en heet is en de zeespiegel stijgt. Veel activiteiten zoals het verkeer, bedrijven en industrieën en de huidige landbouw brengen schade toe aan zowel water als natuur. Zoet water wordt schaars, verzilting dreigt, de natuur verdroogt en de biodiversiteit neemt af. Wij zijn ervan overtuigd dat het verstandig is op korte termijn ons gedrag te veranderen om grote schade en hoge kosten in de toekomst te voorkomen.

Water Natuurlijk vindt dat waterschappen een cruciale rol hebben bij het aanpakken van deze maatschappelijke opgaven. Zo kunnen we een aantrekkelijke, duurzame leefomgeving creëren voor iedereen.

Wij werken samen om noodzakelijke veranderingen mogelijk te maken. Met visie op de toekomst maken we heldere keuzes. Water Natuurlijk kiest vooral voor meer natuurlijke oplossingen in plaats van puur technische kortetermijnoplossingen. We willen water vasthouden in plaats van wegpompen, kiezen voor duurzaamheid in plaats van voor vervuiling. En zien herstel van biodiversiteit een integraal onderdeel van het werk van het waterschap.

Water Natuurlijk laat zijn stem horen en wil vooraan staan bij gebiedsontwikkeling in plaats van enkel achteraf toetsen. En we werken samen met Gelderland, Zuid-Holland, Utrecht en Noord-Brabant aan oplossingen en bereiken zo een positieve balans tussen mens, milieu en welvaart. De Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) zijn daarbij een belangrijke leidraad in ons handelen.

OMDAT JE VOOR NATUUR KIEST!

Wij integreren waterbeheer in steden en dorpen

Het waterbeheer in het stedelijk gebied beperkt zich niet alleen tot de hoofdwatervaningen. Water Natuurlijk wil samen met gemeenten de kwaliteit en beleefbaarheid van het stedelijk water verbeteren. Door klimaatverandering is er een robuuster watersysteem nodig. En het is belangrijk om met inwoners te spreken over de gevolgen van klimaatverandering voor het water in stedelijk gebied. Het waterschap stimuleert burgerinitiatieven en werkt samen aan duurzame en ecologische oplossingen.

Samen met gemeenten en woningbouwcorporaties willen we de opvang van regenwater koppelen aan hergebruik in huis of benutten in buffers voor droogteperioden. Oplossingen die bij hittegolven ook verkoeling in de stad kunnen brengen zoals grastegels en straatuintjes, sedumdaken voor minder wateroverlast en meer afkoeling, en meer ruimte voor groen voor insecten, vlinders en vogels. Daarbij bieden waterschappen aan inwoners voorlichting, kennis en ondersteuning.

Wij bevorderen toekomstbestendige landbouw met gesloten kringlopen in balans met natuur

Een toekomstbestendige, natuurinclusieve landbouw vraagt om een transitie van de huidige landbouw. Om kringlopen te kunnen sluiten zullen waterzuiveringen meststoffen moeten gaan produceren. Dit alles vraagt ook inspanningen van onze inwoners en bedrijven. Het vergt aanpassing van onze consumptie en meer zorgvuldigheid bij het water dat we afvoeren. En in woonwijken en op bedrijventerreinen is meer ruimte nodig voor water en groen. Water Natuurlijk wil dat het waterschap duidelijke kaders stelt en naast inwoners, ondernemers en gemeenten gaat staan om gezamenlijk de benodigde acties op te pakken.

Wij pakken bodemdaling en CO₂-uitstoot veenweidegebieden integraal aan

In het westen van Rivierenland, in het veenweidegebied komen problemen van klimaatverandering (CO₂-uitstoot door oxidatie van het veen), natuurherstel (stikstofuitstoot door de landbouw) en waterkwaliteit (bestrijdingsmiddelen en fosfaten) bij elkaar. Oplossingen vragen om een andere manier van landbouw en veehouderij, met behoud van het cultuurlandschap zoals de molens van Kinderdijk en een nieuw verdienmodel voor boeren. Water Natuurlijk wil kringlooplandbouw en duurzame veehouderij op alle mogelijke manieren bevorderen en ondersteunen. Dat vereist samenwerking tussen waterschap, provincies en boeren(organisaties). We leren van ervaringen en passen inzichten nodig voor een transitie van onze landbouw ook op andere delen van Rivierenland toe.

In veengebieden kan een hoger waterpeil de oxidatie van het veen sterk verminderen. Dat brengt de uitstoot van CO₂ omlaag, vermindert de bodemdaling, en helpt tegen verzilting en grote droogte. Een hoger waterpeil heeft gevolgen voor de bedrijfsvoering van boeren. De belangen en consequenties van hogere waterpeil zijn groot en wil Water Natuurlijk koppelen aan de stikstofaanpak en verbetering van waterkwaliteit. Daarvoor willen wij samenwerking tussen waterschap, provincies en gebruikers van de veengronden.

We zorgen voor ondiepere waterplassen met schone grond

Tussen Nijmegen en Zaltbommel worden diverse waterplassen verondiept. Deze plassen zijn vaak ontstaan door de winning van zand, grind of klei, zijn diep en hebben steile oevers. Om deze plassen een natuur- of recreatieve functie te geven en om de veiligheid te verbeteren

worden deze plassen opnieuw ingericht. Hiervoor kan grond of baggerspecie worden gebruikt. Water Natuurlijk vindt het belangrijk om te kijken of verondiepen daadwerkelijk wenselijk is en wil ten behoeve van waterkwaliteit en natuur dat alleen schone grond wordt gebruikt.

We genieten van schone rivieren en plassen

Iedereen moet van water en natuur kunnen genieten, zowel in de stad en de dorpen als op het platteland. Daarbij is het belangrijk dat het water ook schoon en gezond is. Om dat te bereiken is de Kaderrichtlijn Water (KRW) opgesteld. Deze richtlijn gaat over alle aspecten van waterkwaliteit. Van vervuilende stoffen tot goede omstandigheden voor planten en dieren. Water Natuurlijk wil dat al het water in Rivierenland (grond- en oppervlaktewater) in 2027 voldoet aan deze richtlijn. Alleen zo kunnen we genieten van schoon water en mooie natuur bij onze rivieren en plassen.

We behouden het cultuurlandschap

Het cultuurlandschap van het rivierenland is door de eeuwen gevormd. Water Natuurlijk wil belangrijke elementen van ons cultuurlandschap behouden voor onze kinderen en kleinkinderen. Daarom willen we werken aan het herstel van het landschap door inrichtingsmaatregelen zoals het meanderen van beken. Maar ook door ons unieke water-erfgoed te behouden en toegankelijk te maken. Hierbij denken wij aan de Nieuwe Hollandse Waterlinie en het Groene Hart met al zijn waarden. Een wijds landschap met lintbebouwingen, unieke weidenatuur met beschermde flora en fauna en oude kreekkruggen met hoogstamboomgaarden.

We zien bodem en water als fundament voor de ruimtelijke ordening

Met de komst van de Omgevingswet wil Water Natuurlijk meer aandacht voor de voorwaarden die de bodem en de waterhuishouding stellen aan de ruimtelijke planning. Dat kan alleen als het waterschap op korte termijn een inventarisatie maakt van vervuilde watergangen, dalende veengebieden en zoekgebieden voor waterbuffering, en de randvoorwaarden voor het gebruik beschrijft. Om het water- en bodemsysteem sturend te laten zijn in de ruimtelijke inrichting van gebieden zal het waterschap meer initiatieven moeten nemen richting provincies en gemeenten. Daarmee krijgt het waterschap de benodigde invloed op omgevingsvisies. Met gemeenten in het werkgebied van Rivierenland maken we afspraken om bij de start van ruimtelijke ontwikkelingen de expertise en ervaring van het waterschap in te kunnen zetten.

We combineren veiligheid met meer natuur en ruimtelijke kwaliteit

Dankzij Water Natuurlijk is de versterking van onze dijken gekoppeld aan een bloemrijke begroeiing, voedsel voor insecten en daarmee voor vogels. In de uiterwaarden die ruimte bieden aan het hoge water, bloeien dankzij slib en meegevoerde zaden steeds meer orchideeën. En de plassen in de uiterwaarden van Lek en Waal zijn een verzamelplek voor trekvogels. We gaan hierbij dus verder dan de huidige uitgangspunten van het hoogwaterbeschermingsprogramma. Door ruimtelijke kwaliteit en natuur net zo belangrijke criteria te laten zijn als veiligheid, kunnen veel meer ideeën en kansen uit de omgeving benut worden. Het waterschap heeft hierin ook een stimulerende rol door cofinanciering te bieden wanneer ideeën en kansen aansluiten bij andere doelen van het waterschap zoals biodiversiteit of gezond water. Dit zorgt ervoor dat andere partners ook sneller zullen investeren.

Wat gaan we doen?

- We integreren waterbeheer in steden en dorpen.
- We ondersteunen lokale initiatieven gericht op waterkwaliteit en biodiversiteit.
- Wij bevorderen toekomstbestendige landbouw met gesloten kringlopen in balans met natuur.
- We bieden integrale oplossingen voor bodemdaling en CO₂-uitstoot van het veenweidegebied.
- We passen nieuwe inzichten over transitie van ons voedselproductiesysteem toe.
- We zorgen voor ondiepere waterplassen met schone grond.
- We willen genieten van schone rivieren en plassen.
- We behouden het cultuurlandschap.
- We zien bodem en water als fundament voor de ruimtelijke ordening.
- We combineren veiligheid met natuur.
- We stellen vanaf de verkenningsfase in een gebiedsproces bij waterveiligheidsprojecten met de partners gezamenlijke doelen op waarbij naast veiligheid ook natuur en ruimtelijke kwaliteit weer een doel worden.
- We bieden cofinanciering aan indien bij waterveiligheidsprojecten door de omgeving kansen worden benoemd die bijdragen aan (andere) doelen van het waterschap.

OMDAT JE VOOR KLIMAAT KIEST!

We zorgen voor een waterveilig Rivierenland met bloemrijke, robuuste dijken

Klimaatverandering zal leiden tot zeespiegelstijging, meer neerslag en langere perioden van hitte en droogte. Dit leidt tot het vaker voorkomen van hoogwater in de Maas, de Waal en de Rijn, maar ook tot momenten dat dijken uitdrogen en daardoor zwakker worden. De waterveiligheid in Rivierenland blijft dus van groot belang. De plannen hiervoor wil Water Natuurlijk baseren op de nieuwste klimaatscenario's en samen met inwoners en ondernemers maken. Deelname van het waterschap aan Integraal Riviermanagement is hierbij van groot belang. Bij de versterking van dijken staat voorop dat dijken natuurvriendelijk worden ingericht en ecologisch beheerd, zodat bloemen, kruiden en insecten alle ruimte krijgen.

We zorgen voor natuurlijke waterveiligheid

De afgelopen decennia zijn buiten de bebouwde kom de oevers van veel watergangen steeds steiler geworden. De eigenaren van naastgelegen percelen willen hun ruimten benutten voor onder andere agrarische productie, aanleg van fietspaden, verbreding van wegen. Daarnaast wordt het onderhoud van veel slootkanten op de (voor de korte termijn) meest goedkope wijze uitgevoerd waarbij sloot- en bermmaaisel in de oever worden verwerkt. In de steeds vaker voorkomende perioden van sterke droogte en hoge neerslag kalven slootkanten af, moeten beschoeiingen worden geplaatst en kostbare herstelmaatregelen uitgevoerd. Water Natuurlijk wil een herstelprogramma voor natuurvriendelijke oevers met en voor gemeenten, bedrijven en particulieren. Natuurvriendelijke oevers combineren de functies als waterkering, waterafvoer, waterberging, goede aanlegplaatsen en infrastructuur met versterking van de leefomgeving en herstel van biodiversiteit.

Wij zorgen voor een goed werkend watersysteem in de stad

Binnen de bebouwde kom is er de laatste jaren gelukkig steeds meer aandacht voor de opvang en het beheer van water. Diverse gemeenten hebben waterpleinen, wadi's en ondergrondse opslagen aangelegd of maakten het water weer zichtbaar in de bebouwde omgeving. Tegelijkertijd verhardden veel inwoners hun tuin. Daarnaast worden watergangen binnen de bebouwde kom slecht onderhouden en soms zelfs gedempt. Water Natuurlijk wil een gezamenlijke aanpak van gemeente en waterschap mét inwoners (en bedrijven) voor een goed functionerend watersysteem en groenvoorzieningen binnen de bebouwde kom, waarmee gelijktijdig hittestress in de stad vermindert en de biodiversiteit wordt verhoogd. Water Natuurlijk stimuleert dat de inwoners van Rivierenland bijdragen aan het sparen en vasthouden van water. Dit gaat over tal van acties zoals het niet (geheel) verharden, tegelwippen, afkoppelen van regenpijpen, gebruik van regentonnen, aanleg sedumdaken, regenwatergebruik voor toiletspoeling, etc. etc.

We gaan klimaatverandering te lijf

Om klimaatverandering af te remmen en zelfvoorzienend te worden is een verandering van onze energiehuishouding nodig. Water Natuurlijk zet in op 100% lokale duurzame energieopwekking en gebruik. Niet alleen voor het waterschap maar onze hele maatschappij. Het Waterschap beschikt over veel fysieke ruimte op gebouwen, watergangen, oevers en dijken. Een deel van die ruimten zijn ook geschikt (te maken) voor de productie van energie. In 2027 wil Water Natuurlijk alle kansen met betrekking tot zon- en windenergie en aquathermie (het

duurzaam verwarmen en koelen door middel van water) hebben benut. Daarvoor wil het waterschap nadrukkelijk in samenwerking met gemeenten en omwonenden zoeken naar mogelijkheden om iedereen mee te laten profiteren van de opwekking van duurzame energie.

Van afvalwater maken we grondstof en energie

Eén van de grootste maatschappelijke opgaven op dit moment is slimmer omgaan met grondstoffen, energie en water, om ook in de toekomst voldoende voedingsstoffen te kunnen produceren. Ons afvalwater kan ons daarbij van grote dienst zijn.

Rioolwaterwaterzuiveringsinstallaties zuiveren niet alleen ons water, maar worden ook energie- en grondstoffenleveranciers. Uit het rioolwater kunnen veel nuttige stoffen gehaald worden voor hergebruik, zoals fosfaat en cellulose. De rijke stroom afvalwater wil Water Natuurlijk inzetten als basis voor het produceren van hoogwaardige bouwstoffen en warmte. Dat doen we samen met innovatieve ondernemers.

We verminderen uitstoot broeikasgas uit veenweidegebied

Veenoxidatie ontstaat als veen aan de buitenlucht wordt blootgesteld en draagt voor 2-3% bij aan de CO₂-uitstoot in Nederland. De Nederlandse veenweiden stoten daarmee jaarlijks even veel CO₂ uit als 2 miljoen personenauto's. Door de oxidatie klinkt de bodem in, de veenlaag wordt dunner en zal uiteindelijk verdwijnen. De bovenste bodemlaag verdwijnt waardoor alles verzakt. Met name in de Alblasserwaard en een deel van Vijfheerenlanden is de bodemdaling op een aantal locaties zelfs 10 mm/jaar. Op die locaties moet het veenpakket worden beschermd en zal het waterpeil omhoog moeten. Daarmee beschermen we ook de oude bebouwing die niet zijn gefundeerd is of op een zandrug ligt. Met de droogte van de afgelopen jaren krimpt ook de klei en zijn scheuren ontstaan. Om scheurvorming in woningen te voorkomen is een hoger waterpeil noodzakelijk.

Het waterschap wordt een voorloper qua duurzame bedrijfsvoering

Het waterschap heeft een voorloper- en voorbeeldfunctie. Water Natuurlijk ziet graag dat het waterschap zelf doet wat wij van onze inwoners en bedrijven vragen. Het waterschap moet de eigen voetafdruk zo klein mogelijk maken, door o.a. maximaal te scoren op de CO₂-prestatieladder en het gebruiken van biologische en streekeigen producten in alle catering en in de kantine.

Wat gaan we doen?

- We kiezen bij dijkverbetering voor integrale en natuurlijke oplossingen.
- We betrekken bewoners en ondernemers bij de aanpak van dijkversterking.
- We zetten in op bloemrijke, robuuste dijken.
- We nemen actief deel aan Integraal Rivier Management om zo samen te werken aan een duurzaam en toekomstgericht rivierengebied.
- We zetten in op een herstelprogramma voor minder steile oevers.
- We bevorderen een goed functionerend watersysteem met groen en natuur in de stad.
- We stimuleren maatregelen voor het sparen en vasthouden van water in de stad.
- We ondersteunen lokale initiatieven die ten goede komen aan de waterkwaliteit en biodiversiteit.

- We benutten alle kansen voor productie van aquathermie, zon- en windenergie.
- We zetten in op productie van hoogwaardige bouwstoffen en energie uit rioolwater.
- We gaan uitstoot broeikasgas en bodemdaling in veenweidegebieden tegen door het waterpeil te verhogen.
- We verkleinen de voetafdruk van de eigen bedrijfsvoering van het waterschap (oa catering met biologische en streekeigen producten).

OMDAT JE VOOR EERLIJK KIEST!

We zorgen voor een betaalbaar en sociaal systeem waarbij de vervuiler betaalt

Waterschappen zorgen voor waterveiligheid, voor genoeg en voor schoon water en een mooie, gezonde leefomgeving. Dat kost geld. Dit geld wordt opgebracht door de inwoners en de bedrijven. Als Water Natuurlijk vinden we het belangrijk dat er een betaalbaar en sociaal bekostiging systeem is waarbij de vervuiler betaalt en de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. Het belastingstelsel moet transparant en uitlegbaar zijn waarbij eerlijkheid en solidariteit voorop staat. Mensen die het niet kunnen betalen krijgen kwijtschelding. Bij de uitvoering van de belastinginning en kwijtschelding sluiten we zo veel mogelijk aan bij regionale samenwerkingsverbanden.

Het waterschap is er voor al haar inwoners

De huidige waterschappen staan vrij ver van de burgers af. En dat terwijl de waterschappen vanwege klimaatverandering indirect én direct een steeds belangrijkere rol krijgen. Hierdoor nemen inwoners niet de maatregelen die zij zouden kunnen nemen. De kennis ontbreekt waardoor het bewustzijn er niet is en acties uitblijven. Dit gaat over tal van acties om water te sparen en vast te houden: van niet (geheel) verharderen, via tegelwippen, afkoppelen van regenpijpen, gebruik van regentonnen, sedumdaken, regenwatergebruik voor toiletspoeling, etc. etc. Water Natuurlijk wil dat het waterschap een organisatie is die alle inwoners van Rivierenland met raad en daad helpt bij het sparen en vasthouden van water. Door te laten zien wat het Waterschap betekent op het gebied van klimaatadaptatie, weten burgers beter wat de rol van het Waterschap is en wat het Waterschap voor hen kan betekenen.

We maken gebruik van de nieuwste inzichten

Voor Water Natuurlijk is het (herstel van het) natuurlijke watersysteem hét uitgangspunt bij het nemen van maatregelen. Daarnaast vinden we dat Waterschap Rivierenland zowel qua technische, ruimtelijke als sociale innovatie voorop moet blijven lopen. Hierbij gaat het zowel om innovatie op het gebied van waterveiligheid, waterbeheer en zuivering van afvalwater. Bij ruimtelijke innovaties gaat het veelal om nieuwe verbindingen tussen bestaande sectoren en ruimtegebruikers. Denk daarbij aan concepten die natuur en landbouw, landbouw en circulaire industrie en landbouw en klimaatdiensten combineren. Daarnaast zijn inzichten vanuit de sociale innovatie, die gaan over nieuwe samenwerkingsvormen en menselijk gedrag, van groot belang om de maatschappelijke uitdagingen waar we voor staan aan te pakken.

Wat gaan we doen?

- We zorgen voor een transparant, sociaal en betaalbaar bekostigingssysteem waarbij de vervuiler betaalt.
- We nemen inwoners bewust mee in alle ontwikkelingen en zijn klantgericht.
- We geven voorlichting en advies over het sparen en vasthouden van water, zowel in stedelijk als landelijk gebied.
- We nemen daarbij het (herstel van het) natuurlijke watersysteem als uitgangspunt, maar we lopen ook voorop in de toepassing van technische, ruimtelijke en sociale innovaties.

WATER NATUURLIJK RIVIERENLAND KORT SAMENGEVAT

Daarom Water Natuurlijk!

Omdat je voor NATUUR kiest!

- We integreren waterbeheer in doorontwikkeling van de steden.
- We ondersteunen lokale initiatieven die ten goede komen van de waterkwaliteit en biodiversiteit.
- Wij bevorderen een toekomstbestendige landbouw met gesloten kringlopen en in balans met de natuur.
- We werken aan integrale oplossingen voor het veenweidegebied.
- We passen nieuwe inzichten over transitie van ons voedselproductiesysteem toe.
- We pakken regie bij het verondiepen van plassen.
- We zorgen voor schone rivieren en plassen.
- We behouden het cultuurlandschap.
- We pakken onze rol in de ruimtelijke ordening al vanaf het vormgeven van omgevingsvisies en bij de start van gebiedsontwikkelingen.
- We combineren veiligheid met natuur.
- We stellen vanaf de verkenningsfase in een gebiedsproces bij waterveiligheidsprojecten met de partners gezamenlijke doelen op waarbij naast veiligheid ook natuur en ruimtelijke kwaliteit weer een doel worden.
- We bieden cofinanciering aan indien bij waterveiligheidsprojecten door de omgeving kansen worden benoemd die bijdragen aan (andere) doelen van het waterschap.

Omdat je voor KLIMAAT kiest!

- We kiezen bij dijkverbetering voor integrale en natuurlijke oplossingen.
- We betrekken bewoners en ondernemers bij de aanpak van dijkversterking.
- We zetten in op bloemrijke, robuuste dijken.
- We nemen actief deel aan Integraal Rivier Management om zo samen te werken aan een duurzaam en toekomstgericht rivierengebied.
- We zetten in op een herstelprogramma voor minder steile oevers.
- We bevorderen een goed functionerend watersysteem met groen en natuur in de stad.
- We stimuleren maatregelen voor het sparen en vasthouden van water in de stad.
- We ondersteunen lokale initiatieven die ten goede komen van de waterkwaliteit en biodiversiteit.
- We benutten alle kansen voor productie van aquathermie, zon- en windenergie.

Omdat je voor EERLIJK kiest!

- We zorgen voor een transparant, sociaal en betaalbaar bekostigingssysteem waarbij de vervuiler betaalt.
- We nemen inwoners bewust mee in alle ontwikkelingen en zijn klantgericht.
- We geven voorlichting en advies over het sparen en vasthouden van water, zowel in stedelijk als landelijk gebied.
- We nemen daarbij het (herstel van het) natuurlijke watersysteem als uitgangspunt, maar we lopen ook voorop in de toepassing van technische, ruimtelijke en sociale innovaties.

STEM 15 MAART

WATER NATUURLIJK

